

Moderniseringsdepartementet, Konkurransopolitisk avdeling
Postboks 8004 Dep

0030 OSLO

Deres ref.:

Deres brev av :

Vår ref.: (Oppgis ved svar)

05/01412-002/601 &13

Dato:

05.07.2005

HØRINGSBREV - ENDRINGER I REGELVERKET FOR OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

Sandefjord kommune er vertskommune og sekretariat for Fylkeskommunalt/kommunalt innkjøpssamarbeid i Vestfold (FKI-Vestfold), et innkjøpssamarbeid bestående av alle 14 kommuner i Vestfold, fylkeskommunen i Vestfold og Høgskolen i Vestfold.

FKI-Vestfold viser til departementets høringsbrev og vil i det følgende komme med vårt syn til foreslåtte endringer i regelverket for offentlige anskaffelser.

Heving av den nasjonale terskelverdien

En heving av den nasjonale terskelverdien for direkte anskaffelser fra kr 200.000,- til kr 500.000,- er et viktig signal og tiltak for å effektivisere offentlige anskaffelser. FKI-Vestfold støtter denne endringer.

Det som derimot er viktig er at dette tiltaket ikke blir beheftet med administrative rutiner som fordyrer og kompliserer denne prosedyren. FKI-Vestfold mener at reglene rundt direkte anskaffelser i seg selv vil være gode nok for å sikre at anskaffelsene skjer etter forskriftens grunnleggende prinsipper. En innføring av pliktig kunngjøring vil således ikke være nødvendig for å oppnå konkurranse og effektiv ressursbruk av offentlige midler. Den utvidede protokollplikt vil i så måte kvalitets sikre offentlige virksomheters direkte anskaffelser.

Innføring av overtredelsesgebyr mot ulovlige direkte anskaffelser

FKI-Vestfold ser at dette tiltaket kan ha en positiv oppdragene effekt for å komme til livs ulovlige direkte anskaffelser. En kombinasjon av en heving av den nasjonale terskelverdien og protokollplikt for anskaffelser fra kr 50.000,-, vil understøtte viktigheten av at offentlige virksomheter har et ansvar for en fornuftig forvaltning av samfunnets ressurser. FKI-Vestfold støtter dette forslaget men ønsker en debatt rundt prinsippene og evt konsekvenser ved innføring av overtredelsesgebyr .

Forslaget om innføring av overtredelsesgebyr kan også få andre effekter.. Det er i denne sammenhengen noen vurderinger som må konsekvensutredes før innføring av et overtredelsesgebyr:

For det første vil det være viktig at et slikt tiltak ikke er enestående i den offentlige forvaltning for det nivået det her er snakk om. En sanksjon slik beskrevet i høringsutkastet kan bli oppfattet som en straffutmåling som kun rammer deler av forvaltningen. Gebyret kan være med på å stigmatisere en liten del av den offentlige forvaltningen der gebyret kan bli ansett mer som en trussel enn motivasjon til å oppnå ønsket effekt. Departementet er ikke tjent med at man innfører sanksjonsmuligheter overfor offentlige ansatte som skal etterkomme et komplisert regelverk uten først å analysere årsaken til direkte ulovlige anskaffelser. AUDA avdekket at nettopp regelverket og mangel på forståelse og kompetanse i bruk av regelverket sannsynligvis var en årsak til direkte ulovlige anskaffelser.

For det andre bør departementet se om andre EU land har en tilsvarende ordning. FKI-Vestfold ser ingen grunn til å legge seg på en mer restriktiv linje enn andre land som er omfattet av regelverket. Som nevnt ovenfor mener FKI-Vestfold at en heving av den nasjonale terskelverdien vil være det beste tiltak mot å hindre ulovlige direkte anskaffelser. FKI-Vestfold mener det vil være nyttig å se erfaringene av ny terskelverdi før man iverksetter innføring av overtredelsesgebyr.

For det tredje er det viktig å vurdere om det er hensiktsmessig at KOFA skal ivareta alle de tiltenkte rollene som høringsutkastet foreslår i denne sammenhengen. KOFA kan fort bli oppfattet som en instans som ikke er nøytral og uavhengig når de i tillegg kan ilegge forvaltningen overtredelsesgebyr. FKI-Vestfold mener at det må ligge til grunn helt klare adskilte roller mellom ulike instanser slik at KOFA fortsatt kan ivareta rollen som nøytral og uavhengig organ. KOFA bør i større grad tillegges funksjoner som et overvåkende og veiledende organ der det vektlegges muligheter for veiledning tidlig i en anskaffelsesprosess.

Innføring av konkurransepreget dialog

En av hovedprisnippene bak endringene i regelverket for offentlige anskaffelser er forenkling og økt forståelse for regelverkets innhold. En innføring av konkurranseformen konkurransepreget dialog vil være et slikt tiltak under visse forutsetninger.

For det første må dette forutsette at oppdragsgivere kun kan beskrive sine behov i en viss utstrekning.

For det andre må formen på dialogen bære preg av at man ønsker en best mulig løsning ut fra sine behov. Det vil si at hensikten er først å fremt å velge løsning og ikke leverandør.

For det tredje må det være mulig å bruke denne løsningen som et grunnlag for å gjennomføre en konkurranse. Dette forslaget følger prinsippene ved forsknings- og utviklingsanskaffelser.

Avvisningsreglene

En opprydding i avvisningsreglene slik foreslått støttes av FKI-Vestfold, men vi mener at departementet i dette tilfellet burde gå lengre ved å ikke åpne for at de offentlige virksomhetene kan avvise grunnet forhold ved leverandørene.

For det første vil det åpenbart kunne bli ulik praksis blant de nevnte virksomhetene. En leverandør som ved en rettskraftig dom er kjent skyldig i straffbare forhold som angår den yrkesmessige vandel vil muligens hos en kommune bli avvist men hos en annen kommune bli kvalifisert til å delta i konkurransen. Dette er ikke formålstjenlig og ivaretar ikke prinsippet om likebehandling.

For det andre virker det direkte ulogisk at man kan kvalifisere en leverandør som innleverer skatte- og avgiftsdokumentasjon som viser at man skylder oppdragsgiver penger. Det er videre ikke alle offentlige virksomheter som har faglige kvalifikasjoner til å foreta en konsekvensvurdering av tilfellene nevnt i §10-10 (2). FKI-Vestfold foreslår derfor at tilfellene listet opp i nevnte paragraf kan være eksempler på tilfeller der man skal avvise leverandører. Slik FKI-Vestfold ser det vil sannsynligheten for at offentlige virksomheter kvalifiserer leverandører som er beheftet med ett av de tilfeller nevnt i §10-10 (2) være liten. Dette har helt

klart en sammenheng med å skape tillit til leverandørmarkedet og publikum ref MOD sitt forslaget om tillegg i formålsparagrafen.

Skatteattest

Dagens ordning med å dokumentere innbetaling av skatter og avgifter er ikke god nok dokumentasjon i enkelte bransjer. FKI-Vestfold vil at regelen om skatteattester endres fra ”ikke eldre enn 6 måneder” til ”ikke eldre enn 3 måneder”. Bakgrunnen er at det i en del bransjer forekommer store svinginger hva gjelder egenkapital og lønnsomhet og at det på kort tid skjer økonomiske endringer som har konsekvenser for både leverandør, underleverandører og potensielle oppdragsgivere. FKI-Vestfold ser ingen grunn til at seriøse leverandører som ønsker kontrakter med det offentlige ikke skal kunne innhente slik dokumentasjon. Det er selvfølgelig også av interesse for det offentlige å sikre seg at potensielle leverandører har et ryddig forhold til det offentlige.

Med hilsen

Roger Stampe
Innkjøpsjef
Sandefjord kommune